

1913 augusztus hó 15-én átvettem
Táská

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

73-ik szám.

Péntek augusztus 15.

Előfizetési ár szétküldéssel:	
HELYBEN:	VIDÉKEN:
Egy óra 1 korona	Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 3	Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 4 fill.	Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos utca 7. szám.
Telefon: 412.

Párbaj, de a bíróság előtt.

Pallavicini György őrgróf tegnap nyilatkozatot tett közzé, melyben férfias határozottsággal jelentette ki, hogy semmi oka sincs azon állításán változtatni, mely szerint Tisza István gróf a Déry-pörben tanukat akart hamis vallomásra bírni. Ezt a súlyos vádat Pallavicini Somogyvármegye közgyűlésén mondta el.

A miniszterelnök erre a félhivatalosában reflektált, személytelenül, mondván, aki azt állítja, mintha a Déry-Lukács-pör alkalmával Tisza bárkit is arra igyekezett volna rábírni, hogy ne igazat valljon, egyszerűen hazudik. Ez a kommuniké azonkívül, hogy az őrgróf ismeretes állításait önkényesen megváltoztatja, nyilvánvalóan lovagias utra szeretné terelni az ügyet. Mi sem könnyebb, mint egy vivóterem lnoleumján, két szál olasz karddal és orvosi segédlettel, vagy pázsitos domboldalon pisztolyokat durrantva, kiszedni odiozus ügyek méregfogait.

Magyarországon eddig igen divatos volt olyan afférekat is lovagias formák közé terelni, melyeknek a büntető törvény-szék előtt lett volna a helyük. Az ország egyik első mágnása, akit cselekedeteiben a Nemzeti Kaszinó felfogása is feszélyez, eskü alatt valló tanuk befolyásolásával vádolja meg a miniszterelnököt, aki történetesen szintén mágnás és kaszinótag, a büntetőjogilag is üldözendő vádra durva sértéssel felel, hogy vádlóját mintegy belekényszerítse abba a helyzetbe, hogy tőle lovagias elégtételt kérjen és így az ügy négy megbízott aláírásával fejeződjék be.

Az anonim kormánynyilatkozat ezt a már sablonos eljárást célozta. Ebben az országban azonban az utóbbi évek súlyos erkölcsi megrázkódtatásokkal jár-

tak és úgy a kaszinói, mint a polgári közvélemény szívesebben hajlik egy tisztultabb, magasabb és igazságosabb világnézet felé. Az aranyjuezi szép napoknak vége, a szolgabírák erkölcsstana tökéletesen lejárt magát. Akit súlyosan megvádolnak, bíróság előtt keresse az igazát és független zsüri ítéletében lássa az elégtételét!

Pallavicini György őrgróf a fent jelzett álláspontot tette magáévá. Az ügy bíróság elé tartozik. A könyomatos mögött bujkáló „illetékes hely” jelentkezzék személyesen, az őrgróf tegnapi nyilatkozata amugy is szerfelett megkönnyíti a dolgát. Ha Tisza István miniszterelnök nem bizik a szakbíróságban, úgy az őrgrófnak a sajtóban megjelent nyilatkozata lehetővé teszi számára, hogy esküdtbíróság elé vigye ügyét.

E pernek ideális fóruma az esküdttek bírósága. Csak nem retteg Tisza István független magyar polgárok verdiktjétől? Ő, akit minden kupaktanács költséget és fáradságot nem kímélve, diszpolgárrá választott, ő, aki már háromszor mentette meg az országot, nem merné a becsületét esküdtbíróság előtt keresni?

De nem is fontos a mai feldult politikai helyzetünkben: megindítja-e Tisza István a pört Pallavicini őrgróf ellen, vagy egyszerűen napirendre tér a legszegényebb adófizetőt, vagy adónemfizetőt is súlyosan érintő vád fölött. Az örvendetes tanulság ott kezdődik, hogy a huszárlaktanya és vivóterem a mai naptól megszűntek azok a helyek lenni, ahol átlövik vagy kettévágják a gordiusi csomót. Azt csak egyedül illetékes bíróság bíróság bogozhatja ki...

Elfajult, fenékgig romlott közélet sajátossága, hogy felszakadt sebeit nem a törvényhozás, hanem a törvénykezés palotáiban kötözik be. A kötésen azonban átszivárog a vér és a vér látása arra ösztökél, hogy kutassuk, nyomozzuk, kik ejtették a sebet?

Nincs ember az országban, érző

és gondolkodó ember, aki ne tudná, hogy politikai, társadalmi, gazdasági deprimáltságunknak, a nyomasztó csendnek, a kétségbeesésnek, amely fekete felhőként borong felettünk, minden esett-ségünknek a munkapárt az oka és a párt alapítói: Khuek-Héderváry, Lukács László, Tisza István. A füledt termék ablakát betörni, hogy besüvöltsön az igazság, erkölcs és tisztesség tisztító hős szellője, minden rendelkezésre álló fegyverrel a tisztességes és megközelíthetetlen emberek uralmát biztosítani, -- ez a szomorú jelen egyetlen célja csupán.

Tanítók a politikában.

Debreczen, aug. 14.

Tanítani a legszebb, legnemesebb és legönzettelenebb dolog; a tanító az, aki legnagyobb tiszteletünkre és becsülésünkre tarthat számot, mert ha a tudásunknak köszönhetjük azt, amivé lettünk, viszont a tudásunkért a tanítónknak kell hálásnak lennünk. És a tanítók iránt való hálálanság klasszikus földjén — Magyarországon, — mi történik már megint? Politikai kortesszolgálatokat tanítói állások adományozásával jutalmaz a kegyelmes miniszter. Ez új és eddig nem volt szokásban. Kortéseknek közjegyzőség járt és patikajog, de ugylátszik, ezentul már csak néptanítói stallumok jutnak.

Itt álljunk meg egy szóra. Ha csakugyan megtörténik az az abszurdum, hogy a főispán és nem a kultuszminiszter fog kinevezni néptanítókat, akkor a tanítói intézmény megszűnik népnevelői hivatást teljesíteni. Mert a gerinces tanító, aki derék fiukat nevelne a hazának, nem fog kortessé lesülyedni, csak hogy kinevezzék, vagy hogy jobb helyre nevezék ki. Akit tehát kineveznek, az nem nevelni és oktatni és karaktert fejleszteni való ember, de politikai üzér, szavazafelhajtó voks-liferáns, másképp nem nevezték volna ki.

A „Bikszádi”
természetes

Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkatrészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonlószeretelű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termései savanyu borral vegyítve kellemes ital.
„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

A Magyar Király

kávéházban

Husserl Károly országos
hirű elite női zenekara
Fehérváry Margit hegedű
művésznő vezetésével

minden este

hangversenyez.

Ezeket az a körülmény mondatja el velünk, hogy a Néptanítók Lapjának legutóbbi számában mintegy hatszáz kinevezésről és nyolcszáz áthelyezésről olvasunk.

A kinevezettek között persze akad igen sok derék és érdemes tanító is, de nagy általánosságban már előreveti árnyékát a főispáni uton való kinevezés rendszere.

A legtöbb ma kinevezett tanító, lett legyen ő bármily arratermett is, miniszteriumi vagy képviselői protekció nélkül aligha jutott volna még ahhoz a sovány falat kenyérhez is, amelyet a néptanító javadalmazásának szokás nevezni. És ha a dolog természetében rejlik is, hogy minden tömeges kinevezés alapján igazságtalan, ez a mostani kétszerte az, hiszen sokkal kevesebb tanítót és tanítónőt neveztek ki, mint más esztendőben. Az áthelyezések körül meg éppen kiálló, önkényes és felháborító az igazságtalanság. Husz évig egy helyen megszokott, hivatalukba és hivatásukba beleöregedett embereket egy tollvonással áthelyeznek kétszáz mérföldnyi távolságra, valahová a móc isten háta mögé, mert új és politikai érdemekkel ékes emberek érkeztek, akik helyükbe akarnak ülni. Migratete veteres . . .

A monarchia kudarca

Nehézségek a revízió előtt.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Elmarad a revízió.

Gráczból jelentik: A Grazer Tagespost a legbeavatottabb bécsi forrásból a következőket jelenti:

— Ausztria-Magyarország elhatározta, hogy lemond a bukaresti békeszerződés revíziójáról. Ezt Oroszországnak a magatartása idézte elő. Oroszország ugyanis a francia kormány befolyása alatt visszalépett a revíziótól. A francia kormány kijelentette Oroszországnak, hogy nincsen ugyan kifogása a revízió ellen, de nem kívánja, hogy Kavallát egész egyszerűen elvegyék Görögországtól. Ausztria-Magyarország követi Oroszországot azért, mert mint hivatalosan is elismerik, a bukaresti szerződés revíziójára vonatkozó követelésével teljesen elszigetelték. A külügyminiszteriumban erre vonatkozólag még kijelentik, hogy Ausztria-Magyarország mint szignatorius hatalom meg fogja tagadni a bukaresti béke elismerését. Ennek azonban csak platonikus jelentősége lehet, mert Ausztria-Magyarország ezzel csak azt akarja kifejezésre juttatni, hogy a bukaresti békét nem tartja igazságos dolognak.

A békekövetek ünneplése.

Bukarestből jelentik: Délután a kereskedelmi kamarában a békedelegátusok tiszteletére fogadtatás volt, amelynél Xenopol kereskedelmi miniszter rövid beszédet mondott. Este a román sajtó szindikátusa a delegátusok tiszteletére bankettet adott, amelyen Majorescu miniszterelnök, a miniszterek és más kiváló személyiségek is résztvettek. Propciu szindikátusi elnök pohárköszöntőjére válaszul, Venizelosz rámutatott a balkáni népek közeledésére és elsősorban a sajtó feladatának mondotta előmozdítani a konferencia folyamán megnyilvánult törekvések megvalósítását.

Leszerel a szerb hadsereg.

Belgrádból jelentik: A hivatalos lap királyi ukázt közöl, mely elrendeli az egész szerb hadsereg demobilizálását.

Az elégedetlen bolgár asszonyok.

Szófiából jelentik: Tegnap az asszonyok gyűlést tartottak és határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kiemelik, hogy a bukaresti béke kényszer alatt jött létre és a hatalmakra apellálnak, hogy a béke revízióját ejtsék meg és ezzel a balkáni béke szilárd alapjait teremtsék meg. A határozati javaslatban továbbá követelik, hogy egy asszonyokból álló bizottság indítson vizsgálatot Bulgária ellenfelei által követett kegyetlenkedések dolgában és köszönetüket fejezzék ki mindazokkal szemben, akik a Bulgáriával szemben elterjesztett rágalomokkal szemben az országot nehéz pillanataiban védelmükbe vették.

Orsova a bolgár diákokért.

Szófiából jelentik: Nagyszámu bolgár diák, kik, midőn a diplomáciai viszony és ezzel kapcsolatosan a forgalom is megszakadt Románia és Bulgária között, kénytelenek voltak utazásukat Orsován megszakitani és hosszabb ideig ott tartózkodni, most az itteni lapokban nyilatkozatokat közölnek, amelyekben Orsova város lakosságával szemben hálás köszönetüket fejezik ki azért a nagy vendégszeretetért, amelyben a bolgár diákokat részesítették és mert hazautazásukat támogatásukkal lehetővé tették.

Város.

Tanácsülés.

Debreczen, aug. 14.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen sz. kir. város tanácsa ma délelőtt fél 10 órai kezdettel, Körner Adolf főjegyző elnöklése alatt ülést tartott. Az ülésen a tanácsnokok referálták és látták el véleménynyel a náluk felgyűlt ügydarabokat, melyek sorsa felől aztán együttesen határozott a városi tanács.

Fontosabbnak nevezhető ügy — amint ez így az uborkaszazon közepén rendszeres lenni szokott — alig szerepelt a mai tanácsülésen, amelynek lefolyása így meglehetősen vonatott, mondhatni unalmas volt. Mindössze az a miniszteri rendelet okozott kisebb mérvű vihart a tanácsülésen, amely kötelezővé teszi a városnak, hogy a gyengeelméjűek számára iskolát állítson fel. Szabó Elek dr. előadó tanácsnok egy 6 tantermes iskola felállítását hozta javaslatba, amit a tanács hosszabb vita után el is fogadott. A miniszteri rendelet értelmében fel kell ezenkívül építeni a városnak még 3 munkatermet, 1 tornatermet, 1 háromszobás igazgatói lakást. Az összes költségek így mintegy 200 ezer koronát tennének ki. Az épületekért aztán mintegy 4100 koronát fizetne az állam a városnak évi bérösszegképpen.

A tanács elhatározta, hogy felir a miniszterhez abban az irányban, hogy miután ugyanis nagyon meg van terhelve a város különféle költségekkel, adjon a miniszter a városnak ehhez az építkezéshez 100 ezer korona építési államssegélyt.

Szószerint a mai tanácsülésen az is, hogy a háziszemetet szállító lovak számát szaporítania kellene 30 lóval, ami mintegy 60 ezer koronával több jövedelmet hajtana a városnak, miután a szemét elszállításáért a háztulajdonosoknak a jövedelem fél százalékát kellene fizetni. A hirtelen megejtett számítások azonban nem igazollák azt, hogy a jövedelem magasabb lenne, ezért csak 15 lóval fogják szaporítani a szeméthordó lovak számát.

Kimondotta a tanács azt is, hogy a közgyűlés által elrendelt és jóváhagyott, a Parlagon építendő 5 istálló építésére a mérnöki hivatal által elkészített versenytárgyalási hirdetmények a lapokban közléteendők.

Betörés Földesen.

Kifosztott óras-üzlet.

Tetétlen, aug. 14.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörés történt a tegnapi napon — amint Tetétlenből jelentik lapunknak — a közeli Földes községben. Ismeretlen tettesek behavoltak ugyanis Tubák Mór földesi lakos óras-üzletébe, ahonnan egész sereg árut és más tárgyakat emeltek el. Az esetről bővebb értesülésünk a következő:

Tegnap reggel 7 órakor nyitotta ki kis üzletét Tubák Mór földesi óras-mester. Alig ért azonban az ajtóhoz, rögtön látta, hogy nincs minden rendben üzlete körül. Az ajtó ugyanis nyitva volt, úgy hogy bárki kényelmesen bemehelett oda. De eltűnt egy kis füvegszekrény is az üzletből, amelyben egy darab lapos arany, két darab duplafedelű tula-ezüst- és több ezüst-, meg nickel- és acélóra volt mintegy 400 korona értékben.

Tubák azonnal jelentést tett a tapasztaltakról a tetétleni csendőrszéknek, amely hamarosan megállapította, hogy az üzletben betörők jártak, akik után megindította a nyomozást.

Az üzlet kulcsa még e hó 3-án elveszett s a betörők valószínűleg ezzel a kulccsal jutottak be az üzletbe, melyet ki is fosztottak. A nyomozás folyik.

A szellemidéző urinő öngyilkossága.

Elment az ura után.

Szabadka, aug. 14.

Rejtélyes öngyilkosság történt tegnap délután Szabadkán. Özv. Czéner Andorné Major Olga, az ősszel elhunyt üzletvezetőségi főmérnök feleségét este hat órakor ájultan, görcsök közt találták Wesselényi-utcai lakásán, ahol egyedül lakott egy cselédleánnyal. A házbeliek rögtön telefonáltak dr. Heiszler Jakab és dr. Faragó Géza orvosokért, akik megállapították, hogy az uriaszony veronállal megmérgezte magát és intézkedtek, hogy a mentők kivigyék a kórházba. Az öngyilkos uriaszony, amint a kórház orvosai megállapították, menthetetlen és legfeljebb reggelig marad életben.

A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy Czénerné délután két órakor vonult vissza a szobájába, miután a cselédnek megmondta, hogy ne háborgassa, mert aludni akar. Va ószinű, hogy már ekkor vette be a mérget. Kiderítette a vizsgálat még azt is, hogy az asszony kilenc darab félgrammos veronáladagot vett be, amely orvosságot rendszerint

használni szokta az álmatlanság ellen. Most azonban olyan nagy mennyiséget vett be a méregből, hogy az öngyilkossági szándék nyilvánvaló.

Czénerné, aki 40 éves kora dacára még mindig egyike volt Szabadka legszebb asszonyainak, az ősz óta, mióta az ura tragikus körülmények közt meghalt, állandóan mély gyászban járt. Férje az ősszel egy aktacso-móval a kezében épen az üzletvezetőnek tett jelentést, mikor hirtelen elfehéredett és holtan esett össze. Amint az orvost vizsgálat megállapította, szívszélhűdés ölte meg.

Czénerné öngyilkosságának okát misztikus részletek veszik körül. Tényként megállapítást nyert, hogy férjével egyetemben, akit bálványozásig szeretett, szellemidézéssel foglalkozott az asszony. Urának halála óta egymagában üzte a spiritizmust és többször mondta a házbelieknek; hogy a szeánszokon megjelenik előtte a férje szelleme és hívja, hogy menjen vele a másvilágra. Végre is kénytelen lesz engedni a hívó szózatnak, mert a szellem egyre türelmetlenebbül sürgeti. Most végre rászánta magát a halálra. Egyébként ma vott a szerencsétlen asszony házassági évfordulóját.

HIREK.

— **Lapunk legközelebbi száma a holnap nyomdai munkaszünet miatt szombaton délután jelenik meg.**

— **Hálaadó istentisztelet.** Kaptuk a következő sorokat: Meghívás. Ő Császári és Apostoli Királyi Felsege legmagasabb születésének évfordulója alkalmából 1913 évi augusztus hó 18-án, hétfőn délelőtt 10 órakor a Deák Ferencz-utcai izraelita templomban tartandó hálaadó istentiszteletre van szerencsék tek cimedet tisztelettel meghívni. Debreczen, 1913 augusztus hó. Az előjáróság. Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu. 2. 21. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hanószén t'suó. 6. Hymnus.

— **A tanács részvéte Budapest tanácsához.** Debreczen sz. kir. város tanácsa Heltai Ferencz főpolgármester halála alkalmából a következő részvétlívratot intézte Budapest székesfőváros tanácsához:

Székesfőváros Tanácsa
Budapest.

Debreczen szabad királyi város tanácsa mai napon tartott ülésében megilletődéssel értesült Heltai Ferencz doktor, Budapest székesfőváros polgármesterének váratlanul történt elhunytáról és a székesfőváros közönségének a gyászos veszteség felett érzett fájdalmában őszinte részvétellel osztozik. Körmér, polgármesterhelyettes.

— **Egyiptomi herceg Sárospatakon.** — Jussuf Khemail egyiptomi herceg, aki Windisch Graetz herceggel való barátsága révén többször tett látogatást Sárospatakon s ott legutóbb vadászati célokra egy kis erdőbirtokot is vásárolt, szombaton két barátjával, akikkel hosszabb európai utazást tesz: Musztafa Kamil pasával és Adil Beneyad pasával Sárospatakra érkezett. Az egyiptomi vendékek, akik nagy fekete kíséretet hoztak, miután a vadászterületeket megtekintették, beneztek a híres, ősi 'kollégiumba is s nagy érdeklődéssel nézték végig a főiskola muzeumi gyűjteményeit és könyvtárát.

— **A főkertész tanulmányuton.** Demecs Elemér, Debreczen szabad királyi város főkertésze hétfőn reggel külföldi tanulmányutára indul. E három hétre terjedő tanulmányutára a városi tanács mai ülésében 500 koronát szavazott meg a főkertésznek, aki legelőször is a Breszlauban rendezett kertművészeti nemzetközi kiállítást fogja megtekinteni, azután Berlin, Lípse, Erfurt, Drezda, Stuttgart és több nevezetesebb külföldi város műkertészei telepeit fogja tanulmányozni. — Demecs Elemér igazán megérdemli a város támogatását, mert kiváló szakember s ismereteit még tovább is bővíteni akarja. Az ügyességének remeke a városház előtti és a Csokonai-szobor körül levő díszkert, amelyeket mindenki élvezettel tekint meg, mint kiváló díszet a városnak, amelyek a főkertész kitűnő izlésének bizonyítékai.

— **Katonazenekar Debreczenben.** Régi vágya Debreczennek egy katonazenekar ide-telepítése. A nagyvárad honvéd-zenekar váltsága — melyről már megemlékeztünk annak idején — kapóra jött tehát Debreczennek, amely igyekezett is azt magának biztosítani, oly képpen, hogy Mezey Béla az új színház-igazgató beszerződtette a színi szezon első évére. Amint értesülünk a miniszter ezt engedélyezte is, melyről ma leiratban értesítette a várost.

— **Olvashatók lesznek a postai bélyegzők.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, melyben rámutatott a postai bélyegző lenyomatok nagy jelentőségére, különösen a peressé váló ügyekben, mikor gyakran perdöntő fontossága van annak, hogy hol és mikor adatott fel a vitában szereplő üzleti levél. A miniszter méltányolva a Kamara okfejtését, intézkedett az iránt, hogy a postahivatalok a feladott és érkezett leveleket szigorú eljárás, sőt érzékeny bírság terhe alatt olvasható bélyegző-nyomatokkal lássák el.

— **Mellbelőtte magát.** Szartori Dominik-né 35 éves, mezőúri asszony tegnap éjjel torogópisztollyal mellbe lötte magát. Ma reggel beszállították a debreczeni közokórházba. — Sérülése nem veszélyes. Öngyilkossága okául családi perpatvart hozott fel. A férjével összezördült s ezen keseredett el annyira, hogy elakarta magától dobni az életet.

— **Megszökött leány.** A budapesti rendőrfőkapitányság távirati értesítése szerint Löblovitz Jolán 14 éves leány szüleitől megszökött s állítólag Debreczenbe jött egy itt szereplő táncosnőhöz. A leány közép magas, sápadt, kerek, szeplős arcu, barna hajú. Löblovitz Jolán a rendőrség által megejtett nyomozat szerint eddig még nem érkezett Debreczenbe.

— **Meglopott cirkuszi titkár.** A nagyvárad rendőrség távirati értesítése szerint Pachlinger Lipót Schmidt-cirkuszi titkártól 1100 korona papírpénzt ellopott Quenkei József barmeni születésű, 20 éves, középtermetű, szőke, kékszemű, vászonnadrágot, zokkapskát viselő, és Kovacevics Alfréd szarajevói születésű, 18 éves, barna, középtermetű, kék nadrágot, fehér, kék csikos, kihajtos galléru inget viselő cirkuszi alkalmazott és Nagyváradról mindketten megszöktek. — Quenkei csak németül, Kovacevics több nyelvet beszél.

— **Meglopja a barátját.** Hegedüs Mária, József kir. herceg-utca 7. szám alatt lakó cselédleány panaszt emelt Szabó Lidi cselédleány barátja ellen, aki tőle, bezárt ládájának feltörése után, egy arany keresztet és több ruhaneműt ellopott.

— **A becsapott borbély.** Keserű Antal Csapó-utca 58. szám alatti lakos, borbélyiparos feljelentette Marton Mariska kávéházi felírónőt, ki tőle 200 koronát kicsalt azzal az ürügygel, hogy hozzá megy feleségül. Most, hogy a 200 koronát megkapta, Marton Mariska a férjhezmenésről hallani sem akar és a pénzt sem adja vissza.

— **„Gyűnnek a katonák.”** Nemsokára megkezdődnek a katonai gyakorlatok és Borsodmegye nyugati része tele lesz katonasággal. All az ezredmanőver, közelednek a brigád-azután a hadosztály-, majd a hadtestgyakorlatok. A megyebeli falvak csaknem mindegyikébe jut katonaság s itt-ott várják is már a hadiakat. Hogy mennyire várják, bizonyosárrá, hogy nagy a készülődés. Az egyik falu kisbírája faluszerzte ki is ragasztatta a hirdetést:

„Közírré tétetik, minden gazda figyelmeztetik, az udvarok tiszták legyenek, az asszonyok pedig úgy a szobájukat es konyhájukat, mint magukat kívül-belül kipucolják mert gyűnnek a katonák.”

Képzeltető, hogy minő pucolást visznek véghez a falubeli asszonyok szobájukon, — konyhájukon, önmagukon, kívül-belül, mikor katonák közeledését érzik...

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Heltai temetése.

Budapest, aug. 14. Ma délután fél három órakor folyt le a tragikus körülmények között elhunyt Heltai Ferencnek, Budapest székesfőváros főpolgármesterének temetése az egész ország impozáns részvételmegnyilvánulása mellett. A gyászbeszédet Kiss Arnold dr, budai főrabbi mondotta, miután Heltai a budai hitközségnek volt tagja. Az Oszlop-utcából hatlovas gyászhintón a Margit-köruton, a Margit-hidon, a Lipót- és a Váci-köruton át a városháza udvarára vitték a holttestet, hol a főváros nevében Bárczy István dr és Hock János józsefvárosi plébános bucsuztatták el. Onnan a kerepesi-uti zsidó temetőbe vitték, hol dísz-sírhelyen helyezték örök nyugalomra. A sírnál a Szentegylet és a pesti hitközség nevében dr. Hevesi Samu főrabbi mondott gyászbeszédet.

Agyonverte az édesatyját.

Déva, aug. 14. Manossy Pál dumesdi földműves tegnap beállított a szülei lakására, akikkel ellenséges viszonyban volt. Ott öszszeszóialkozott édesanyjával, aki erre kiutasította házából, ami annyira dühbe hozta Manossit, hogy fejszét ragadott és agyonverte az édesatyját. A csendőrök a gyilkos fiut elfogták.

Robbanás egy srapnelgyárban.

Róma, aug. 14. A város kapuja előtt ma rettenetes robbanás történt egy srapnelraktárban. Utászkatonák srapneleket raktak le és úgy látszik, valamelyikük egy srapnelt nagyon erősen tett le, úgy hogy a srapnel fölrobbant. Gyors egymásutánban három robbanás hallatszott. A robbanás megölt három katonát és többet megsebesített.

CSARNOK

AZ ERKÉLYES LAK.

Regény.

Irtá: Csekov Antal.

24.

— Maradjon még egy picit velem, szótam. Kérem. — Szerettem Senját. Valószínűleg azért szerettem, mert mindig várt rám és elkísért és elragadtatással nézett rám. Oly meghatóan szép volt a halvány arca, a gyöngy nyaka, a finom keze, a gyöngössége, a semmittevése és a sok könyve! És az esze! Kiváló ésszt sejtettem nála, elragadtatott nézeteinek a mélysége, talán azért, mert másképpen gondolkozott, mint a szigorú szép Lyda, aki nem szeretett engem. Tetszettem Senjának, mint művész, megnyertem a szívét a tehetséggel és éreztem magamban a szenvedélyes vágyat, hogy csak neki alkossak, álmaimban úgy jelent meg, minj kis királynőm, aki velem együtt birni fogja majd a fákat, a réteket, a ködöt, a hajnalpirt, e csudás, csábos természetet, amelyben eddig oly vigasztalanul egyedül és fölölőgesnek éreztem magam.

— Maradjon még egy picit, kértem. — Kérve kérem! Levettem a köpenyemet és didergő vállaira borítottam; de attól félve, hogy nevésséges és csunya a férfiköpenyben, nevetett és ledobta, ekkor megöleltem s az arcát, a vállait és a két kezét elhalmoztam csókjaimmal.

— Holnap tehát! szolt halkan és óvatosan. mintha attól félne, hogy megzavarja az éj csöndjét, ő is megölelt. — Semmi titkunk sincs egymás előtt, mindjárt el kell mondanom az édes anyámnak meg a nénémnek. . . . Az oly borzasztó! A mamával megleszek, de Lydával! — Visszafutott a kapuhoz. „Isten vele!” így szolt.

Akkor aztán néhány percig szaladni halottam. Nem volt kedvem hazamenni, nem is volt ott keresnivalóm.

(Folytatjuk.)

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Eladó takarmány!

3 kazal szék széna

circa 1500 métermázsa,

3 kazal lucerna

hasonló mennyiséggel, (ha kell) több is mázsa szerint.

Ugyanott

340 darab fésült anya birka

kisokkal s az idej bárányok (mind prima)

eladók.

Kőút mellett, Vasut Berettyóujfalu Darvason.

Csapó Dezsőnél

Eladó

olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilométer távolságra (Félix-fürdő mellett) Nagyváradtól műút vezet keresztül a birtokon, vasuti megállóhely a tanya kapuja előtt, összesen **563 kis hold (1000 □-es) tanyával együtt**, ideálisan szép nyaralóhely, ebből **450 hold kitünő szántóföld**, a többi legelő. **Az átvételhez csak 25-30 ezer korona készpénz szükséges**, a többi eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen juttatja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrassy-utca 6. sz. alatt.

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép uri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Ráókczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb. **Kávéház a házban.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér**.
Vastagabb betűvel **10 (tíz) fillér**

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérietik.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

FIATAL, BAJOS 17—20 éves barna urileány ismeretségét keresi barna fiatalember. Leveleket „Kellemes esték” jeligére a kiadóba kérek.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiú, illetőleg leányért. Családom nyelve német. Polgári, és felsőbb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben. Breuer Róbert. Lőcse.

Élsőrendű huspiaczczaal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyar**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Hatvan-utca 6. sz. alatt két utca butorozott szoba esetleg külön-külön is jutányos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiadóba.

Tenke Biharmegye. Legelősebb és leghathatásosabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készséggel küld a fürdő-igazgatóság.

Egy vasüst, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. szám.

Ha venni vagy eladni akar, ha munkát, vagy lakást keres, ha pénzre, vagy bármire van szüksége csak a „Debreczen” apróhirdetési rovatában hirdessen.

Varrónó házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. — Vigkedvü Mihály-utca 52 szám.

Jó keresetre karszalagos utcai újságárusítók felvételnek a kiadóhivatalban. Darabos-utca 7. sz.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitünő munkához jutnak. Cim megtudható a Kiadóhivatalban délután 3-4 óra között.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-utca 7. Telefon 412.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium” jeligére beküldi. — Nem ügy-nökség.